

УДК 378.147=111

DOI 10.32755/sjeducation.2020.02.007

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ВОЛОДІННЯ КУРСАНТАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ АНГЛОМОВНОЮ ГРАМАТИЧНОЮ КОМПЕТЕНТНІСТЮ

Биконя Оксана Павлівна, доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри іноземних мов,

*Академія Державної пенітенціарної служби
(14000, Україна, м. Чернігів, вулиця Гонча, 34,*

e-mail: oksanabikonya@ukr.net)

ORCID: 0000-0002-8865-8792

У статті обґрунтовано особливості формування в курсантів економічних спеціальностей англomовної граматичної компетентності під час аудиторної та позааудиторної роботи в навчанні англійської мови, передусім, англійської мови професійного спрямування.

Мета статті – обґрунтувати вимоги щодо рівня володіння англomовною граматичною компетентністю курсантами економічної спеціальності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (Шифр за ОПП: 051 «Економіка»), які навчаються в Академії Державної пенітенціарної служби.

Методологія статті. Висвітлення теоретичних положень містить аналіз наявних методів та підходів організації навчання курсантів економічних спеціальностей англійської граматики. Теоретико-методологічною основою статті є загальні положення дидактики вищої школи і методики навчання іноземних мов, підходи науково-педагогічного пошуку, теоретико-методологічні засади, на яких ґрунтується методика навчання майбутніх економістів англomовної граматики на різних етапах навчання в Академії Державної пенітенціарної служби.

Результати. Визначення вимог щодо рівня володіння англomовною граматичною компетентністю відбувається згідно з етапами навчання майбутніх економістів англійської мови в Академії Державної пенітенціарної служби на першому та другому курсах. У статті використаний критичний аналіз вітчизняних та іноземних педагогічних, лінгвістичних і методичних літературних джерел із теми, що досліджується, освітніх документів, навчальних програм. На основі досліджень зазначено, що зміст англomовної граматичної компетентності містить граматичні декларативні та процедурні знання, навички та мовну усвідомленість.

Практичне значення здобутих результатів полягає у визначенні змісту англomовної граматичної компетентності, передусім граматичних декларативних та процедурних знань, граматичних навичок та мовної усвідомленості в курсантів економічної спеціальності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (Шифр за ОПП: 051 «Економіка»), які навчаються на першому та другому курсах в Академії Державної пенітенціарної служби.

Уточнені вимоги щодо рівня володіння англомовною граматичною компетенцією потрібно враховувати в організації навчально-виховної діяльності, яка покликана сприяти забезпеченню реалізації мети навчання майбутніх економістів.

Значення (оригінальність). Наукове значення дослідження характеризується презентацією нового бачення формування англомовної граматичної компетентності згідно з професійною тематикою англійської мови професійного спрямування під час аудиторного та позааудиторного навчання курсантів економічних спеціальностей на першому та другому курсах в Академії Державної пенітенціарної служби.

Ключові слова: майбутні економісти, англійська мова, граматична компетентність, граматичні декларативні знання, граматичні процедурні знання, граматичні навички, мовна усвідомленість.

THE REQUIREMENTS OF FUTURE ECONOMISTS' ENGLISH GRAMMAR COMPETENCE

Bykonja Oksana, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,
Professor of the Department of Foreign Languages,
Academy of the State penitentiary service
(14000, Ukraine, Chernihiv, Honcha street, 34,
e-mail: oksanabikonya@ukr.net)
ORCID: 0000-0002-8865-8792

The article substantiates the peculiarities of the formation of English grammar competence during classroom and extracurricular work in teaching cadets of economic specialties' English, especially English for Specific Purposes.

The purpose of the article is to determine the requirements for the formation of English grammar competence in accordance with the preparation of cadets of economic specialties' in the field of knowledge of 05 "Social and behavioral sciences" (051 «Economics») while teaching them English for Specific Purposes.

Methodology. Theoretical statements of this work involves analysis of existing methods and approaches to the organization of teaching cadets of economic specialties' English grammar. It is defined the requirements according to the stages of teaching English at the Academy of the State Penitentiary Service in the first and second years. The theoretical and methodological basis of this article includes the general background of higher school didactics and methods of teaching foreign languages, approaches to scientific and pedagogical research, theoretical and methodological principles on which the methods of teaching English grammar to the cadets, future economists, at different stages while their studying at the Academy of State Penitentiary Service.

Results. In this article it is used a critical analysis of domestic and foreign pedagogical, linguistic and methodological literature on the research theme, educational documents, curricula. Based on the research, it is noted that the content of linguistic competences includes declarative and procedural knowledge, skills and language awareness. It is determined that the effectiveness of the development of

professional oral and written communication skills in English must be done according to the level of formation of students' grammatical competence.

Practical implications. *It is pointed out that these requirements of English grammar competence's level should be taken into account in the organization of future economists' educational activities, which is designed to help ensure the realization of the aim of teaching them in the Academy. Further improvement of grammatical competence occurs in the process of mastering English communicative competence at the cadets' classroom activities and self-study work. It is necessary to use grammatical phenomena in educational materials while teaching cadets English for Specific Purposes.*

Value (originality). *The value of the study is characterized by the presentation of a new vision of the formation of English grammar competence during classroom and extracurricular work while teaching cadets of economic specialities English and English for Specific Purposes.*

Key words: *teaching English, grammar competence, future economists, grammar declarative knowledge, grammar procedural knowledge, grammar skills, language awareness.*

Постановка проблеми. Навчання англомовного професійного спілкування курсантів економічної спеціальності в Академії Державної пенітенціарної служби містить усне та письмове навчання фонетичної, лексичної та граматичної сторін іноземної мови. Вони знаходяться в певному взаємозв'язку і взаємозалежності один від одного, тому навчати фонетиці, лексиці та граматиці необхідно в органічному зв'язку, а не ізольовано. Разом з тим граматична сторона англійської мови відіграє провідну роль у навчанні іноземної мови, оскільки граматику є одним з важливих засобів, що забезпечує англомовну усну та писемну комунікацію. Згідно з чинною програмою курсанти повинні оволодіти англомовною комунікативною компетентністю на рівні, що дозволяє практично використовувати англійську мову як під час мовленнєвої професійної (виробничої та наукової) діяльності, так і для самоосвіти [8–9].

Ці складні завдання повинні вирішуватися шляхом чіткої методичної організації процесу навчання іноземних мов, врахування психологічних особливостей навчання курсантів, обліку рідної та англійської мов.

Спостереження за мовленням курсантів англійською мовою на початковому етапі дозволяє констатувати, що існує низка істотних недоліків. Рівень володіння англійського мовлення, зокрема граматики, дуже низький, курсанти допускають велику кількість по-

милок у вживанні прийменників, артиклів, займенників, видо-часових форм дієслова тощо. Висловлювання курсантів продукуються на обмеженій кількості граматичних структур, порушується їх оформлення, що веде до порушення англомовної комунікації.

Згідно з дослідженням А. Ю. Широких, навчання англомовної граматики – це проблема вибору між дедуктивним та індуктивним способом представлення мовних явищ [12]. Науковець зауважує, що незважаючи на розробленість і широке висвітлення цієї проблеми, залишаються питання, щодо відсутності різноманітності дієслівних і віддієслівних форм в академічному дискурсі, що веде до «дискримінації» граматичного на користь лексичного матеріалу в навчанні студентів-економістів професійно-орієнтованої англійської мови [12].

А між тим статистичний аналіз англомовних економічних джерел показує, що видо-часові форми дієслова представлені, в основному, англомовними простими часами активного стану; мають практично однакову частотність різних форм дієслова, високий відсоток вживання модальних конструкцій та дієслова «to be», дієслів у пасивному стані, інфінітивні, дієприкметникові та герундіальні звороти тощо [6; 13–32].

Навчання курсантів англомовної граматики – це процес, що вимагає від викладача Академії неймовірного терпіння, вміння донести матеріал дохідливо, бажання навчити цього складного мовного явища, уникаючи монотонності та нудьги під час практичних занять.

Як показує практика, проведення занять з англійської мови, а також результати проміжного і підсумкового тестувань під час навчання курсантів англійської мови на першому та другому курсах Академії, саме граматичні завдання викликають більшість труднощів. У цих завданнях курсанти допускають більшу кількість помилок, ніж у завданнях для навчання аудіювання та лексики тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Навчання граматиці є сьогодні однією з важливих проблем методики навчання майбутніх економістів англійської мови та сучасної методики викладання іноземних мов зокрема. Проблему формування граматичної компетентності в нашій країні та за кордоном досліджували такі вчені-методисти, як С. Божик, Н. Беліна, О. Вовк,

С. Девятова, З. Кісельова, А. Королькова, Е. Кузнецова, Е. Латипова, М. Міронова, О. Москальська, С. Нестерова, Ю. Пассов, А. Петруль, І. Рахманов, Н. Скляренко, Т. Стеченко, Л. Черноватий, С. Шатілов, J.C. Richards, J. Elliott, N. Hufton, L. Illushin, Th. Rodgers, W. Willis та ін. Зауважимо, що незважаючи на значну увагу науковців до зазначеної проблеми, необхідно констатувати, що виникає необхідність створення методики формування англомовної граматичної компетентності в курсантів економічної спеціальності, які навчаються в Академії Державної пенітенціарної служби.

У межах нашої статті визначаємо **мету** – обґрунтувати вимоги щодо рівня володіння курсантами економічної спеціальності англомовною граматичною компетентністю.

Виклад основного матеріалу. У контексті нашого дослідження, слідом за Н. К. Скляренко, трактуємо англомовну граматичну компетентність, як спроможність курсанта до правильного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших [11]. Англомовна граматична компетентність містить складну та динамічну взаємодію декларативних та процедурних знань, рецептивних та репродуктивних навичок та граматичну усвідомленість. Граматичні декларативні та процедурні знання являють собою знання форми, значення, вживання та мовленнєвої функції граматичної структури [5–7]. Граматичні рецептивні та репродуктивні навички, слідом за Ю. І. Пасовим, визначаємо як синтезовані дії з добору моделі, адекватної мовленнєвому завданню в конкретній ситуації та коректному оформленню мовленнєвої одиниці будь-якого рівня, що є однією з умов здійснення мовленнєвої діяльності [10]. Згідно з дослідженням Н. К. Скляренко та І. П. Задорожної, англомовна граматична усвідомленість є складником загальної англомовної здатності людини і містить здатність розмірковувати над процесами формування своєї граматичної компетентності, свідомо реєструвати та розпізнавати граматичні структури в усному та писемному мовленні англійської мови, їхні особливості і закономірності утворення та функціонування; аналізувати граматичну сторону свого мовлення та мовлення інших; фіксувати та аналізувати

причини відхилення від норми; здійснювати контроль використання граматичних засобів у мовленні, спостерігати за вживанням граматичних структур та створювати власні вербальні і схематичні правила їх вживання [5; 11].

Англомовна граматична компетентність курсантів економічної спеціальності цілеспрямовано формується протягом двох років навчання в Академії Державної пенітенціарної служби, на четвертому курсі курсанти мають лише вдосконалювати ці навички під час усного та писемного спілкування англійською мовою.

Проаналізувавши програми економічних закладів вищої освіти, підручники, посібники для студентів економічних спеціальностей, ми визначаємо, що до кінця навчання англійської мови професійного спрямування курсанти та студенти повинні правильно вживати артиклі з термінами англійської мови; правильно використовувати англомовні граматичні форми іменника, прикметника; правильно вживати числівники для позначення чисел, дат, телефонних номерів тощо; вживати дієслова в певному часі і стані відповідно до мети ділової англомовної комунікації; будувати розповідні, питальні, питально-заперечні і наказові речення відповідно до мети ділової комунікації та характеру мовленнєвого акту; використовувати модальні дієслова для передачі різних відтінків значень; правильно використовувати дієприкметники, інфінітиви, герундії, їх форми та конструкції з ними в різних реєстрах і ситуаціях ділового спілкування [4; 8–9].

Курсанти та студенти повинні опанувати знання про: вживання означеного/неозначеного артиклів з англомовними термінами; англомовні граматичні категорії іменника й прикметника; види числівника; способи дієслова; значення активного і пасивного станів; форми і значення модальних дієслів; форми інфінітива, герундія, дієприкметника; їх функції, конструкції в реченні; типи запитань; правила перетворення прямої мови в непряму; реальну/нереальну умови; про те, як: висловлювати твердження, запитання, заперечення в різних часових формах активного та пасивного станів; як передати різні дії в активному та пасивному станах; як порівнювати предмети з однаковою та різною мірою якості; як висловити здатність, можливість, припущення, дозвіл, неймовірність, сумнів, докір, необхідність, заборону, емоційну

пораду, погрозу, попередження, обіцянку, ввічливе прохання за допомогою модальних дієслів; як перетворити пряму мову в непряму; як висловити реальну/нереальну умови [4; 8–9].

Розглянемо вимоги до володіння англомовної граматичною компетентністю курсантів з переліком декларативних і процедурних знань та рецептивних і репродуктивних навичок, якими потрібно оволодіти курсантам і студентам на першому та другому курсах.

Зауважимо, що на першому курсі ми виносимо такі теми з граматики [2–3], як:

– у першому семестрі:

ТЕМА 1. LET'S GET ACQUAINTED. Граматика: Артикль (означений, неозначений). Іменник (утворення множини іменників, присвійний відмінок).

ТЕМА 2. MY WORKING DAY AS A CADET. Граматика: The verbs «to be», «to have»; there is (are) (в усіх часах групи Simple).

ТЕМА 3. EDUCATION. Граматика: Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. The Present Simple Tense. Типи речень та порядок слів у реченні.

ТЕМА 4. MY FUTURE PROFESSION. Граматика: The Past Simple Tense. Займенники (особові, присвійні, вказівні, зворотні, неозначені, кількісні).

ТЕМА 5. READING RESOURCES IN THE ECONOMISTS' LIFE. Граматика: The Future Simple Tense. Кількісні та порядкові числівники;

– у другому семестрі:

ТЕМА 6. THE ECONOMISTS' BUSINESS COMMUNICATION. Граматика: Participle I. The Present Progressive Tense. Зворот «be going to». The Past Progressive Tense.

ТЕМА 7. BUSINESS ETIQUETTE. Граматика: The Future Progressive Tense. Дієслова, які не вживаються в Progressive Tenses. Способи вираження майбутнього часу.

ТЕМА 8. THE ECONOMISTS' FORMAL MEETINGS. Граматика: The Present Perfect Tense. Comparative Use of the Past Simple and The Present Perfect Tenses.

ТЕМА 9. THE ECONOMIST AND PRISON INDUSTRY. Граматика: The Past Perfect Tense.

До декларативних знань на першому курсі відносимо такі знання:

– у першому семестрі: вживання означеного/неозначеного артиклів; класифікація іменників; вживання іменників без артикля; граматичні категорії іменника (категорія числа, роду, відмінка); вживання «to be», «to have»; there is (are) в усіх часах групи Simple; граматичні категорії прикметника; граматичні категорії прислівника; вживання ступенів порівняння прикметника/прислівника; порядок слів у реченні; типи речень; типи запитань; види і граматичні категорії займенника; види числівника; значення часових форм (Simple Tenses);

– у другому семестрі: значення часових форм (Progressive Tenses); вживання зворота «be going to»; значення дієслів, які не вживаються в Progressive Tenses; способи вираження майбутнього часу; значення часових форм (Present та Past Perfect Tenses); порівняльні характеристики вищезазначених часів.

Англомовні граматичні процедурні знання містять такі знання: як вживати означений та неозначений артиклі у своєму мовленні; як сторювати та вживати іменники; як вживати «to be», «to have»; there is (are) в усіх часах групи Simple; як порівнювати предмети з однаковою та різною мірою якості; «to be», «to have»; there is (are) в усіх часах групи Simple; як вживати прислівники у реченнях; як вживати числівники; як вживати займенники; як вживати зворот «be going to»; як висловлювати твердження, запитання, заперечення у різних часових формах (Simple, Progressive, Present та Past Perfect Tenses).

Граматичні рецептивні навички англійської мови містять такі навички:

– розуміти значення іменників, вжитих з означеним/неозначеним артиклем чи без нього;

– розуміти граматичні форми іменника, прикметника, прислівника, займенника;

– розуміти значення числівника, який позначає числа, дати, телефонні номери тощо;

– розуміти значення різних часових форм (Simple, Progressive, Present та Past Perfect Tenses).

Англомовні граматичні репродуктивні навички містять такі навички:

- правильно вживати артиклі;
- правильно використовувати граматичні форми іменника, прикметника, прислівника, займенника;
- правильно вживати числівник для позначення чисел, дат, телефонних номерів тощо;
- вживати дієслова у Simple, Progressive, Present та Past Perfect Tenses відповідно до мети комунікації;
- створювати розповідні, питальні, питально-заперечні і наказові речення в Simple, Progressive, Present та Past Perfect Tenses відповідно до мети комунікації та характеру мовленнєвого акту.

На другому курсі курсанти опановують такі теми [1]:

Тема 1. Economics. Граматика: Revising Present Tenses.

Тема 2. Microeconomics and macroeconomics. Граматика: Revising Present Perfect and Past Simple Tenses.

Тема 3. History of economic thought. Граматика: Revising Past Tenses.

Тема 4. Economic Systems. Граматика: The Future Perfect Tense.

Тема 5. Business. Граматика: The Present Perfect Continuous Tense.

Тема 6. Forms of ownership. Граматика: The Past Perfect Continuous Tense.

Тема 7. A sole proprietorship. Граматика: The Future Perfect Continuous Tense.

Тема 8. Partnership. Граматика: Passive Voice.

Тема 9. Corporation. Граматика: Sequence of Tenses.

Тема 10. Line and staff positions. Граматика: Modal verbs (can/could/be able to).

Тема 11. Correctional Organizations: Inmates, Employment, Expenditures.

Граматика: Modal verbs (may/might/be allowed to).

Тема 12. Business Financing. Граматика: Modal verbs (must/have to/ be to/ought to/ need).

Тема 13. Money. Граматика: Non-finite forms of the verbs. The Infinitive.

Тема 14. Accounting. Граматика: Non-finite forms of the verbs. Complex Object.

Тема 15. Business Banking and Capital. Граматика: Non-finite forms of the verbs. Complex Subject.

Тема 16. Marketing. Граматика: Non-finite forms of the verbs. The Participle.

Тема 17. Wholesaling. Retailing. Граматика: Non-finite forms of the verbs. The Gerund/ing-form.

Тема 18. Pricing, budget and budgeting prison. Граматика: Складнопідрядні речення. Типи підрядних речень. Умовні речення.

До англомовних граматичних декларативних знань на першому курсі відносимо такі знання: значення часових форм (Future Perfect Tenses, Perfect Continuous Tenses); значення активного і пасивного станів; правила перетворення прямої мови в непряму; форми і значення модальних дієслів; другорядні члени речення; складносурядне речення; складнопідрядне речення; форми інфінітива; функції інфінітива в реченні; конструкції з інфінітивом; форми герундія; функції герундія в реченні; герундіальні комплекси; форми дієприкметника та функції дієприкметника в реченні; конструкції з дієприкметником; синтаксичні особливості іменника, прикметника, прислівника, займенника, дієслова, невербальних форм та конструкцій із ними.

Англомовні граматичні процедурні знання містять такі знання: як висловлювати твердження, заперечення та запитання в різних часових формах активного і пасивного станів; як передавати та створювати минулу, теперішню, майбутню, постійну, повторювану, тривалу, доконану дію в активному та пасивному станах; як перетворити пряму мову в непряму; як висловити ввічливе прохання, сумнів, докір, неймовірність, необхідність, заборону, пораду, погрозу, можливість, припущення, дозвіл, попередження тощо за допомогою модальних дієслів; як виразити реальну/нереальну умови.

Граматичні рецептивні навички англійської мови містять такі навички, як розуміти всі значення: різних часових форм; модальних дієслів; невербальних форм та конструкцій із ними; різних форм способів дієслова; різних синтаксичних структур; та

використовувати знання принципів синтаксичної організації англійської мови для розуміння, читання, написання усних чи письмових текстів.

Англомовні граматичні репродуктивні навички містять такі навички: адекватно використовувати способи дієслова та їхні форми, різні дієслова в певному часі і стані відповідно до мети комунікації; узгоджувати присудок із підметом у мовленні; створювати англомовні розповідні, питальні, питально-заперечні і наказові речення відповідно до мети комунікації та характеру мовленнєвого акту; використовувати модальні дієслова для передачі різних відтінків значень; використовувати знання принципів синтаксичної організації англійської мови в процесі комунікації; правильно використовувати невербальні форми та конструкції з ними в різних реєстрах і ситуаціях; правильно, точно та адекватно вживати різні синтаксичні структури.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок цього напрямку.

Таким чином, уточнені вимоги до рівня володіння англомовною граматичною компетентністю майбутніми економістами пенітенціарної служби потрібно враховувати під час організації навчально-виховного процесу з англійської мови, яка буде сприяти забезпеченню реалізації практичної мети навчання англійської мови у цьому освітньому закладі. Крім того, курсанти мають знати вимоги до рівня володіння цією компетентністю з метою визначення індивідуальних цілей.

Ефективність розвитку вмінь професійного усного та писемного спілкування англійською мовою зумовлюється рівнем сформованості у студентів *граматичної компетентності*.

Подальше вдосконалення граматичної компетентності відбувається у процесі формування англомовної комунікативної компетентності під час аудиторного та позааудиторного навчання курсантів англійської мови. Для цього необхідно забезпечити максимально можливу повторюваність у навчальних матеріалах уже відомих курсантам граматичних явищ і додаткове інтегроване відпрацювання граматичного матеріалу в завданнях та вправах у процесі оволодіння англомовною комунікативною компетентністю.

Подальшим напрямком нашого дослідження буде створення вправ та завдань для навчання курсантів економічних спеціальностей англomовної граматики на четвертому курсі навчання в Академії Державної пенітенціарної служби України.

Список використаних джерел

1. Биконя О. П. Англійська мова: навчальний посібник. Чернігів: Академія Державної пенітенціарної служби, 2020. 280 с.
2. Биконя О. П. Англійська мова: навчальний посібник: Частина II. Чернігів: Академія Державної пенітенціарної служби, 2019. 174 с.
3. Биконя О. П. Англійська мова: навчальний посібник: Частина I. Чернігів: Академія Державної пенітенціарної служби, 2019. 246 с.
4. Биконя О.П. Організація самостійної позааудиторної роботи з англійської мови студентів економічних спеціальностей: монографія. Чернігів: ЧНТУ, 2015. 432 с.
5. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка. 2011. 304 с.
6. Киселева З. А. Применение и роль творческих упражнений в обучении грамматике английского языка в вузе. *Вопросы методики преподавания в вузе*. 2018. Т. 7. № 27. С. 71–79.
7. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за заг. ред С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
8. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра, спеціаліста і магістра напрямку 0501 «Економіка і підприємництво». Київ: КНЕУ, 2003. 42 с.
9. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра напрямку 0501 «Економіка і підприємництво». Київ: КНЕУ, 2002. 51 с.
10. Пассов Е. И. Теоретические основы обучения иноязычному говорению в средней школе: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02. Липецк, 1980. 477 с.
11. Склярєнко Н. К. Методика формування іншомовної граматичної компетенції в учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Іноземні мови*. 2010. № 4. С. 15–25.
12. Широких А. Ю. Сочетание индуктивных и дедуктивных методов в профессионально-ориентированном обучении английскому языку. *Перспективы науки и образования*. 2019. № 3 (39). С. 410–422.

13. A delicate moment for global economy. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2019/03/29/sp040219-a-delicate-moment-for-the-global-economy> (access date: 27.10.2020).

14. A Short Guide to Answering A Business Organizations Essay Question. URL: <https://prawfsblawg.blogs.com/prawfsblawg/2008/07/a-short-guide-t.html> (access date: 11.10.2020).

15. Analyze This! Debt Transparency. URL: <https://www.imf.org/external/mmedia/view.aspx?vid=5990686977001> (access date: 27.10.2020).

16. Author S. (2019). Money. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/page/journal/15384616/.../forauthors.html> (access date: 17.01.2020).

17. Basics of Marketing: Exercises and Activities (2020). URL: https://www.researchgate.net/publication/329143751_Basics_of_Marketing_Exercises_and_Activities (access date: 17.02.2020).

18. Bernazzani S. 18 Examples of Successful Co-Branding Partnerships (And Why They're So Great). URL: <https://blog.hubspot.com/marketing/best-cobranding-partnerships> (access date: 21.10.2020).

19. Bureau of Economic Analysis (2019). *Gross Domestic Product*. URL: <https://www.bea.gov/data/gdp/gross-domestic-product> (access date: 11.10.2020).

20. Bureau of Labor Statistics (2019). *Economic News Releases*. URL: <https://www.bls.gov/bls/newsrels.htm> (access date: 05.03.2020).

21. Bureau of Labor Statistics. *Consumer Price Index*. URL: <https://www.bls.gov/cpi/> (access date: 17.01.2020).

22. Chappelow J. Economics: Overview, Types, and Economic Indicators. URL: <https://www.investopedia.com/terms/e/economics.asp> (access date: 19.11.2020).

23. Climbing Out of Debt. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2018/03/alesina.htm> (access date: 27.10.2020).

24. Crisis! Ireland calls the IMF. URL: <https://www.imf.org/external/Pubs/FT/fandd/>.

25. Dupont B. (2017). *The History of Economic Ideas: Economic Thought in Contemporary Context*, Chapter 1. Routledge, Taylor & Francis Group. URL: <https://www.taylorfrancis.com/books/9781315657028> (access date: 05.03.2020).

26. Dupont B. *The history of economic ideas. Economic Thought in Contemporary Context*, 1st Edition. URL: <https://www.routledge.com/The-History-of-Economic-Ideas-Economic-Thought-in-Contemporary-Context/Dupont/p/book/9781138101333> (access date: 19.01.2020).

27. Economic challenges in 2019. URL: <https://www.imf.org/external/mmedia/view.aspx?vid=5983669126001> (access date: 27.10.2020).

28. Federal Reserve (2019). Industrial Production and Capacity Utilization – G.17. URL: <https://www.federalreserve.gov/feeds/g17.html> (access date: 05.03.2020).

29. GoPro: Red Bull Stratos – The Full Story. URL: <https://www.thedrum.com/content/gopro-red-bull-stratos-full-story> (access date: 19. 01.2020).

30. Regional Economic Outlook for Sub-saharan Africa. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/REO/SSA/Issues/2017/05/03/sreo0517> (access date: 17.01.2020).

31. What Is Universal Basic Income? URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2018/12/pdf/what-is-universal-basic-income-basics.pdf> (access date: 27.10.2020).

32. Women and Economic Growth. URL: <https://www.imf.org/external/Pubs/FT/fandd/> (access date: 27.10.2020).

References

1. Bykonnia, O. P. (2020), *English*: textbook, Academy of the State Penitentiary Service, Chernihiv.

2. Bykonnia, O. P. (2019), *English language*: textbook: Part II, Academy of the State Penitentiary Service, Chernihiv.

3. Bykonnia, O. P. (2019), *English language*: textbook: Part I, Academy of the State Penitentiary Service, Chernihiv.

4. Bykonnia, O. P. (2015), *Organization of economic specialty students' independent extracurricular self-study work on English*: monograph, ChNTU, Chernihiv.

5. Zadorozhna, I. P. (2011), *Organization of independent work of future teachers of English from practical language training*, Ukraine: TNPU named after V.Hnatiuk, Ternopil.

6. Kiseleva, Z. A. (2018), Using and role of creative exercises in teaching English grammar in higher education, *Questions of teaching methods in the University*, Vol. 7, № 27, pp. 71–79.

7. Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: a textbook for students of classical, pedagogical and linguistic universities (2013) / in Nikolaieva, S.Yu. (Ed.), Lenvit, Kyiv.

8. Educational and qualification characteristic of Bachelor, Specialist and Master's degree in the field 0501 – "Economics and entrepreneurship" (2003), Ukraine: KNEU, Kyiv.

9. Educational-professional programme of training Bachelor, Specialist and Master's degree in the field 0501 – "Economics and entrepreneurship" (2002), Ukraine: KNEU, Kyiv.

10. Passov, E. I. (1980), Theoretical bases of teaching foreign speaking language at secondary school, *Doctor's thesis*, Lipetsk.

11. Sklyarenko, N. K. (2010), Methods of schoolchildren's formation of foreign grammar competence, *Foreign languages*, № 4, pp. 15–25.

12. Shyrokykh, A. Yu. (2019), Combination of inductive and deductive methods in professionally-oriented teaching English, *Prospects for science and education*, № 3 (39), pp. 410–422.

13. A delicate moment for global economy, available at: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2019/03/29/sp040219-a-delicate-moment-for-the-global-economy> (accessed 27.10.2020).

14. A Short Guide to Answering A Business Organizations Essay Question, available at: <https://prawfsblawg.blogs.com/prawfsblawg/2008/07/ashort-guide-t.html> (accessed 11.10.2020).

15. Analyze This! Debt Transparency, available at: <https://www.imf.org/external/mmedia/view.aspx?vid=5990686977001> (accessed 27.10.2020).

16. Author S. (2019), *Money*, available at: <https://onlinelibrary.wiley.com/page/journal/15384616/.../forauthors.html> (accessed 17.01.2020).

17. Basics of Marketing: Exercises and Activities (2020), available at: https://www.researchgate.net/publication/329143751_Basics_of_Marketing_Exercises_and_Activities (accessed 17.02.2020).

18. Bernazzani S. *18 Examples of Successful Co-Branding Partnerships (And Why They're So Great)*, available at: <https://blog.hubspot.com/marketing/best-cobranding-partnerships> (accessed 21.10.2020).

19. Bureau of Economic Analysis (2019), *Gross Domestic Product*, available at: <https://www.bea.gov/data/gdp/gross-domestic-product> (accessed 11.10.2020).

20. Bureau of Labor Statistics (2019), *Economic News Releases*, available at: <https://www.bls.gov/bls/newsrels.htm> (accessed 05.03.2020).

21. Bureau of Labor Statistics, *Consumer Price Index*, available at: <https://www.bls.gov/cpi/> (accessed 17.01.2020).

22. Chappelow J. *Economics: Overview, Types, and Economic Indicators*, available at: <https://www.investopedia.com/terms/e/economics.asp> (accessed 19.11.2020).

23. Climbing Out of Debt, available at: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2018/03/alesina.htm> (accessed 27.10.2020).

24. Crisis! Ireland calls the IMF, available at: <https://www.imf.org/external/Pubs/FT/fandd/>.

25. Dupont, B. (2017), "The History of Economic Ideas: Economic Thought in Contemporary Context", Chapter 1, Routledge, Taylor & Fran-

cis Group, available at: <https://www.taylorfrancis.com/books/9781315657028> (accessed 05.03.2020).

26. Dupont, B. *The history of economic ideas. Economic Thought in Contemporary Context*, 1st Edition, available at: <https://www.routledge.com/TheHistory-of-Economic-Ideas-Economic-Thought-in-ContemporaryContext/Dupont/p/book/9781138101333> (accessed 19.01.2020).

27. Economic challenges in 2019, available at: <https://www.imf.org/external/mmedia/view.aspx?vid=5983669126001> (accessed 27.10.2020).

28. Federal Reserve (2019), *Industrial Production and Capacity Utilization – G.17*, available at: <https://www.federalreserve.gov/feeds/g17.html> (accessed 05.03.2020).

29. GoPro: Red Bull Stratos – The Full Story, available at: <https://www.thedrum.com/content/gopro-red-bull-stratos-full-story> (accessed 19.01.2020).

30. Regional Economic Outlook for Sub-saharan Africa, available at: <https://www.imf.org/en/Publications/REO/SSA/Issues/2017/05/03/sreo0517> (accessed 17.01.2020).

31. What Is Universal Basic Income? available at: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2018/12/pdf/what-is-universal-basic-income-basics.pdf> (accessed 27.10.2020).

32. Women and Economic Growth, available at: <https://www.imf.org/external/Pubs/FT/fandd/> (accessed 27.10.2020).